

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
WARSAW UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES
PRZEMYSLOWY INSTYTUT AUTOMATYKI I POMIAROW

Факультет автоматизації і комп'ютерних систем

IV Міжнародна науково-технічна
Internet-конференція

IV International Scientific Internet-Conference

**«Сучасні методи, інформаційне,
програмне та технічне забезпечення
систем керування організаційно-
технічними та технологічними
комплексами»**

**"Modern methods, information,
software and technical support of
control systems for organizational,
technical and technological complexes"**

22 листопада 2017 рік

КИЇВ НУХТ 2017

Аналіз безпеки систем ICS / SCADA

І.В. Бокоч, С.М. Швед

Національний університет харчових технологій

Системи SCADA / ICS вимагають особливої уваги до питань інформаційної безпеки, так як потенційні кібератаки і зловживання співробітників можуть привести до катастрофічних наслідків, починаючи від втрати конфіденційної інформації і аж до порушення технологічного процесу і великих аварій. [4]

Не секрет, що пристрої, що використовуються в системах управління виробничими процесами, уразливі до атак. Ця гіпотеза підтверджується безліччю досліджень і навіть є предметом незліченних дискусій та семінарів. На жаль, персонал, відповідальний за безпеку цих мереж, часто стикається з різними труднощами, головна з яких - конфігурація і регулярне оновлення систем без необхідності зупиняти робочий процес. Крім того, фахівці часто безуспішно намагаються впровадити ідею про безпеку в голови людей, що беруть участь в різних технологічних процесах, які відносяться до цього питання скоріше як до непотрібної нісенітничі. Особливо в нижніх шарах мережі, пов'язаної з управлінням виробничими процесами. Як вирішення цієї проблеми, більша увага стала приділятися сегрегуванню (ізоляції) мережі і створення безпечних зон для систем управління особливо важливими і критичними процесами. Тобто стали зміцнюватися кордони між корпоративною мережею та системами SCADA / мережами управління процесами, а також стали посилюватися права доступу.

Загальне правило: оцінка сегрегації мережі виконується з тим припущенням, що зловмисникові вже вдалося скомпрометувати корпоративну мережу для того, щоб зімітувати реальний сценарій атаки. Зазвичай або дається доступ з правами адміністратора домену або експертиза виконується спільно з пентестом корпоративної мережі.

Тестування сегрегації мережі зазвичай складається з декількох кроків:

Збір інформації.

Ідентифікація місця проникнення.

Доступ до сегрегованої мережі.

Збір інформації [1]

Незважаючи на те, що підготовлений зловмисник може отримати прямий доступ до ICS-середовища через соціальну інженерію або фізичну атаку, швидше за все злом буде здійснено через корпоративну мережу за допомогою експлуатації достовірних з'єднань до SCADA-серверів і людино-машинним інтерфейсів. Навіть якщо зловмисникові не вдасться отримати доступ до конфіденційних даних або нанести яку іншу шкоду, штрафи, розслідування і претензії регулятора, пов'язані зі зломом ICS-середовища, можуть привести до катастрофічних наслідків для організації. [3]

Спочатку технологія ICS проектувалася без урахування аутентифікації,

шифрування, утиліт проти шкідників, фаєрволів та інших захисних механізмів, і, відповідно, ці системи не враховують сучасних реалій. Наприклад, одна з традиційних стратегій, що знижують ІТ-ризиків, - своєчасна установка оновлень в уразливих системах. У той час як в сучасних ІТ-системах час простою під час оновлень прагне до нуля, в більшості ІС-систем виникають значні витрати і зниження продуктивності. Крім того, на відміну від традиційних ІТ-систем, неправильне оновлення ІС-пристрою може призвести до катастрофічних наслідків: заражені продукти харчування, відключення електрики, серйозні травми або навіть смерть.[2]

Один з ключових моментів на етапі збору інформації - ідентифікація існуючих місць проникнення в мережу управління виробничими процесами з корпоративної мережі. Мережі, пов'язані з управлінням процесами, рідко повністю ізольовані через те, що можуть перебувати на значній відстані або в несприятливих виробничих середовищах. Як підсумок, для управління подібними пристроями і системами часто використовуються протоколи віддаленого доступу.[1]

Хоча можна вважати, що фахівці з області ІБ на промислових підприємствах обізнані про сучасні кіберзагрози, їх розуміння суті цих загроз і необхідних контрзаходів залишає бажати кращого. На даний момент стратегії в області кібербезпеки в основному непослідовні: компанії впроваджують рішення, але не приділяють належної уваги політикам інформаційної безпеки, навчанню персоналу і грамотним налаштуванням використовуваного ПЗ.[3]

Для вирішення даної проблеми промисловим організаціям треба інвестувати кошти в своїх співробітників - щоб вони більше знали про проблеми інформаційної безпеки і були більш кіберграмотними. Недостатній практичний досвід можна компенсувати - наприклад, залучивши спеціалізовані сторонні команди, які розбираються в специфіці промислової кібербезпеки.

Крім того, слід враховувати, що рішення, розроблені спеціально для даного сектора, забезпечують більш ефективний захист, ніж універсальні програми, які, як було виявлено, як мінімум в 50% випадках залишають проломи в системах АСУ ТП незащитеними.

Література

1. Анализ безопасности систем ICS/SCADA: Типичный подход [Електронний ресурс]/ офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.securitylab.ru/analytics/487978.php> – Назва з екрану.

2. Введение в безопасность систем ICS/SCADA [Електронний ресурс]/ офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.securitylab.ru/analytics/487977.php> – Назва з екрану.

3. Кибербезопасность АСУ ТП: вести с передовой [Електронний ресурс]/ офіційний сайт. – Режим доступу: <https://www.kaspersky.ru/blog/ics-report-2017/17812/> – Назва з екрану.

4. КИБЕРБЕЗПЕКА [Електронний ресурс]/ офіційний сайт. – Режим доступу: https://www.datas-tech.com/services/information_security_solutions – Назва з екрану.